

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้คือ เพื่อประยุกต์ใช้การประเมินที่ขับเคลื่อนด้วยทฤษฎีในการพัฒนาและประเมินโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอเป็น 3 ระยะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ ระยะที่ 1 ผลการสร้างทฤษฎีโปรแกรมที่ใช้เป็นฐานในการพัฒนาและประเมินโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาวิธีการประเมินโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามทฤษฎีโปรแกรม และระยะที่ 3 ผลการประเมินผลโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างทฤษฎีโปรแกรมของโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการประเมินสาเหตุปัญหาที่ผู้เรียนยังไม่มีบุคลิกภาพ/พฤติกรรมประชาธิปไตยที่พึงประสงค์ โดยนำเสนอการสรุปข้อมูลออกเป็น 5 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 นำเสนอผลข้อมูลส่วนบุคคลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาฯ ครูประจำชั้น และผู้ปกครองนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนที่ 2 ผลการประเมินสาเหตุของปัญหาที่ผู้เรียนยังไม่มีบุคลิกภาพ/พฤติกรรมประชาธิปไตยที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมของผู้เรียนที่แสดงออกในปัจจุบัน ส่วนที่ 3 ความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ส่วนที่ 4 วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน และส่วนที่ 5 แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย

ส่วนที่ 1 นำเสนอผลข้อมูลส่วนบุคคลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาฯ ครูประจำชั้น และผู้ปกครองนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (41 คน)	ร้อยละ (100.00)
1. เพศ		
ชาย	14	34.15
หญิง	27	65.85
2. อายุ		
26-35 ปี	4	9.76
36-45 ปี	18	43.90
46-55 ปี	8	19.51
56-65 ปี	11	26.83
3. ระดับการศึกษา		
ปวส.	1	2.44
ปริญญาตรี	30	73.17
ปริญญาโท	10	24.39
4. สถานะภาพ		
ผู้อำนวยการ	1	2.44
ครูประจำชั้น	1	2.44
ครูผู้สอนวิชาสังคมฯ	1	2.44
ผู้ปกครองนักเรียน	38	92.68

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.85 มีอายุ 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.90 รองลงมาคือ มีอายุ 56-65 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.83 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 73.17 รองลงมาคือ ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 24.39 นอกจากนี้ยังมีสถานะภาพเป็นผู้ปกครองนักเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.68 รองลงมาคือ ผู้อำนวยการ ครูประจำชั้น และครูผู้สอนวิชาสังคมฯ คิดเป็นร้อยละ 2.44 ทั้งสามสถานะ

**ส่วนที่ 2 ผลการประเมินสาเหตุของปัญหาที่ผู้เรียนยังไม่มีบุคลิกภาพ/พฤติกรรม
ประชาธิปไตยที่พึงประสงค์ ดังตารางที่ 4.2 ข้างล่างนี้**

**ตารางที่ 4.2 ปัจจัยสาเหตุปัญหาที่ผู้เรียนยังไม่มีบุคลิกภาพ/พฤติกรรมประชาธิปไตยที่พึงประสงค์
และพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในปัจจุบัน**

ปัญหาที่ผู้เรียนยังไม่มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย	ปัจจัยสาเหตุ
1. ความซื่อสัตย์ (ไม่โกหก)	1. ขาดการปลูกฝังความตระหนักให้รู้ตัวชั่ว ในการปฏิบัติ
2. มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น	2. ขาดความตระหนักให้รู้ตัวชั่วและครอบครัวที่แตกต่างกัน
3. มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น	3. ขาดการปลูกฝังการทำความดีมีเมตตากรุณาต่อผู้อื่น
4. มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ครู อาจารย์และผู้มี พระคุณ	4. สังคม สิ่งแวดล้อมไม่ดี และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน
5. มีความสามัคคีในหมู่คณะ/ เพื่อนฝูง	5. ขาดความรับผิดชอบ ไม่เข้าใจกัน และขาดการอบรมสั่ง สอน
6. มีความเคารพต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้ อาวุโส	6. ขาดการอบรมสั่งสอน และขาดการฝึกปฏิบัติอย่าง ต่อเนื่อง
7. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	7. ขาดความร่วมมือของครอบครัวในการอบรมสั่งสอน
8. มีจิตสาธารณะเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ส่วนตัว	8. ครอบครัวปล่อยปละละเลย จึงทำให้นักเรียนเพิกเฉยใน การทำความดี เช่น เก็บขยะที่พบเห็นในที่สาธารณะ ไม่ทิ้ง ขยะลงพื้น
9. มีความอดทนต่อการรอคอย อดกลั้นในความ ขัดแย้ง	9. ขาดความยับยั้งชั่งใจ และขาดความร่วมมือของครอบครัว ในการอบรมสั่งสอน และสร้างความตระหนักให้รู้ตัวชั่ว
10. มีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง	10. พ่อแม่ไม่สร้างความตระหนักให้รู้ตัวชั่ว และติดตาม ดูแล
11. มีวินัยความรับผิดชอบต่อครอบครัว	11. ขาดความรับผิดชอบงานบ้าน และไม่ช่วยเหลือพ่อแม่ ทำงาน
12. มีวินัยความรับผิดชอบต่อโรงเรียน	12. สิ่งแวดล้อมของสังคมไม่ดี ขาดการอบรมสั่งสอนอย่าง ต่อเนื่อง และขาดการสร้างเสริมความตระหนัก/จิตสำนึก
13. มีวินัยความรับผิดชอบต่อชุมชน/สังคม	13. สิ่งแวดล้อมของสังคมไม่ดี ขาดความรู้การรับผิดชอบต่อ ดีขาดการฝึกปฏิบัติ และติดตามผล

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ก่อนจัดทำกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ที่เป็นปัจจัยสาเหตุปัญหาที่ผู้เรียนยังไม่มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่พึงประสงค์ พบว่า ครูและผู้ปกครองขาดการปลูกฝัง และสร้างความตระหนักให้รู้ตัว รู้ชั่ว ผลดีและผลเสียจากการกระทำที่แสดงออกของผู้เรียนพื้นฐานทางครอบครัวและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน รวมทั้งขาดการฝึกปฏิบัติจริงจึงอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน ซึ่งผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย

บุคลิกภาพประชาธิปไตย	พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในปัจจุบัน				ความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพฯ				PNI	ลำดับ
	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	ลำดับ	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	ลำดับ		
1. ความซื่อสัตย์ (ไม่โกหก)	2.93	.41	ปานกลาง	8	4.32	.47	มาก	3	.47	6
2. มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น	3.07	.52	ปานกลาง	4	4.29	.46	มาก	6	.40	7
3. มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น	3.15	.36	ปานกลาง	3	4.07	.26	มาก	13	.29	12
4. มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ	3.54	.51	มาก	1	4.59	.50	มากที่สุด	1	.30	11
5. มีความสามัคคีในหมู่คณะ/เพื่อนฝูง	3.02	.47	ปานกลาง	6	4.10	.30	มาก	11	.36	9
6. มีความเคารพต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้อาวุโส	3.42	.55	ปานกลาง	2	4.27	.45	มาก	8	.25	13
7. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันสิ่งของ ให้ผู้อื่น	3.07	.52	ปานกลาง	4	4.10	.30	มาก	11	.34	10
8. มีจิตสาธารณะ เห็นประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าส่วนตัว	2.81	.64	ปานกลาง	9	4.32	.47	มาก	3	.54	5

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

บุคลิกภาพประชาธิปไตย	พฤติกรรมที่นักเรียน แสดงออกในปัจจุบัน				ความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนด กิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพฯ				PNI	ลำดับ
	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	ลำดับ	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	ลำดับ		
9. มีความอดทนต่อการรอคอย อดกลั้นในความขัดแย้ง	2.61	.59	ปานกลาง	12	4.29	.46	มาก	6	.64	2
10. มีวินัยความรับผิดชอบตนเอง	2.56	.60	ปานกลาง	13	4.51	.51	มากที่สุด	2	.76	1
11. มีวินัยความรับผิดชอบต่อครอบครัว	2.98	.47	ปานกลาง	7	4.12	.33	มาก	10	.38	8
12. มีวินัยความรับผิดชอบต่อโรงเรียน	2.73	.45	ปานกลาง	10	4.27	.45	มาก	8	.56	4
13. มีวินัยความรับผิดชอบต่อชุมชน/ สังคม	2.68	.47	ปานกลาง	11	4.32	.47	มาก	3	.61	3
ค่าเฉลี่ย	2.97	.51	ปานกลาง		4.28	.42	มาก	-	.45	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่า พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2.97) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ (3.54) สำหรับนักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลางสามลำดับแรกคือ มีความเคารพต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้อาวุโส (3.42) และมีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น (3.15) ส่วนนักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลางสามลำดับสุดท้ายคือ มีวินัยความรับผิดชอบต่อชุมชน/สังคม (2.68) มีความอดทนต่อการรอคอย อดกลั้นในความขัดแย้ง (2.61) และมีวินัยความรับผิดชอบตนเอง (2.56) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณานักเรียนควรจะมีพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวมอยู่ในระดับมาก (4.28) เมื่อพิจารณารายข้อนักเรียนควรจะมีพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ (4.59) และมีวินัยความรับผิดชอบตนเอง (4.51) รองลงมา นักเรียนควรจะมีพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ความซื่อสัตย์ (ไม่โกหก) (4.32) มีจิตสาธารณะเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว (4.32) และมีวินัยความรับผิดชอบต่อชุมชน/สังคม (4.32) ส่วนนักเรียนควรจะมีพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากที่สุดสองลำดับสุดท้ายคือ

มีความสามัคคีในหมู่คณะ/เพื่อนฝูง (4.10) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น (4.10) และมีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น (4.07)

เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) เพื่อกำหนดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยโดยรวมมีค่า PNI = .45 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีวินัยความรับผิดชอบตนเอง มีคำดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNI = .76) รองลงมาสามลำดับแรกคือ มีความอดทนต่อการรอคอย อดกลั้นในความขัดแย้ง (PNI = .64) มีวินัยความรับผิดชอบต่อชุมชน/สังคม (PNI = .61) และมีวินัยความรับผิดชอบต่อโรงเรียน (PNI = .56) ส่วนความต้องการจำเป็นสองลำดับสุดท้ายคือ มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น (PNI = .29) และมีความเคารพต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้อาวุโส (PNI = .25)

ส่วนที่ 4 วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์วิธีการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้และสารสนเทศจากครูผู้สอน และครูประจำชั้น พบว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนชอบแบบผสมผสานกันหลายอย่าง เช่น การลงมือปฏิบัติ โดยเฉพาะการทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีม การใช้เกม การเรียนรู้โดยใช้สื่อและอุปกรณ์ที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ คลิปการ์ตูน คลิปนิทาน คลิปละครสั้น คลิปเรื่องสั้น VDO สั้นๆ รูปภาพของจริง ฯลฯ เพื่อช่วยให้เด็กมีความเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นดีกว่าการบอกเล่า หรือบรรยายด้วยคำพูดเพียงอย่างเดียว การฝึกฝนสิ่งที่เรียนรู้แล้วอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะในสิ่งนั้น เช่น การแยกขยะ การทิ้งขยะ การแสดงความเคารพต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์และผู้ใหญ่ เป็นต้น นอกจากนี้ การให้รางวัลหรือผลที่ผู้เรียนพึงพอใจ เพื่อใช้เป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้หรือแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก ซึ่งรางวัล ได้แก่ บันทึความดี ใบประกาศเกียรติคุณ การยกย่องชมเชย ฯลฯ ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้นำไปใช้ในการพิจารณาเพื่อพัฒนากิจกรรมของโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน ในส่วนของกิจกรรมและเทคนิคการจัดกิจกรรมต่อไป

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนา บุคลิกภาพประชาธิปไตยดังนี้

1. พ่อแม่ ครูอาจารย์ควรอบรมสั่งสอนให้ยอมรับความจริง และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
2. พ่อแม่ ครูอาจารย์ควรร่วมมือกับโรงเรียนอบรมสั่งสอน และสร้างความตระหนัก/จิตสำนึกให้รู้ดีรู้ชั่ว ให้กระทำแต่ความดีแก่เด็กอย่างสม่ำเสมอ
3. ควรมีบันทึกการออม หรือรายรับรายจ่ายเพื่อปลูกฝังนิสัยที่ดีงามให้เด็กรู้จักประหยัด รู้จักมัธยัสถ์ และการอดออมเพื่อใช้ในวันข้างหน้า
4. ควรปลูกฝังการทำงานร่วมกันบ่อยๆ เช่น โครงการต่างๆ ที่ผู้เรียนสนใจ โครงการที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นต้น

5. ควรฝึกปฏิบัติการไหว้ให้มากขึ้น เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีติดเป็นนิสัย ให้มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่

6. ควรมีบันทึกความดีเพื่อสะสมแต้ม เพื่อแสดงถึงการทำความดีในแต่ละครั้ง และควรให้รางวัลแก่ผู้ทำความดีด้วย

7. ผู้ปกครองควรปลูกฝังความรับผิดชอบงานส่วนตัว งานบ้านและเสียสละแก่ชุมชน ของลูกหลานอย่างสม่ำเสมอ

8. พ่อแม่ ครูอาจารย์ควรต้องอบรมสั่งสอน และมีการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น รวมทั้งมีการ ติดตามพฤติกรรมของเด็กอยู่อย่างสม่ำเสมอ

ระยะที่ 2 ทฤษฎีโปรแกรมของโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน เพื่อจัดทำกิจกรรมพัฒนา บุคลิกภาพประชาธิปไตยโดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น มาสร้างทฤษฎีโปรแกรมของโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน เพื่อจัดทำกิจกรรมพัฒนา บุคลิกภาพประชาธิปไตยซึ่งผลปรากฏดังนี้

โครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน จะประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องมีส่วนประกอบของทฤษฎีโปรแกรมจะต้องแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ โมเดลการกระทำ (Action Model) และ โมเดลการเปลี่ยนแปลง (Change Model) ซึ่งโมเดลการกระทำ (Action Model) มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมในการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. องค์การผู้ดำเนินการคือ โรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

2. ผู้ดำเนินการ ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาสังคมฯ และผู้วิจัย

3. องค์การที่เกี่ยวข้องและหุ้นส่วนชุมชน ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้การสนับสนุน เอกสาร คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตย สำหรับครูผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาฯ และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1

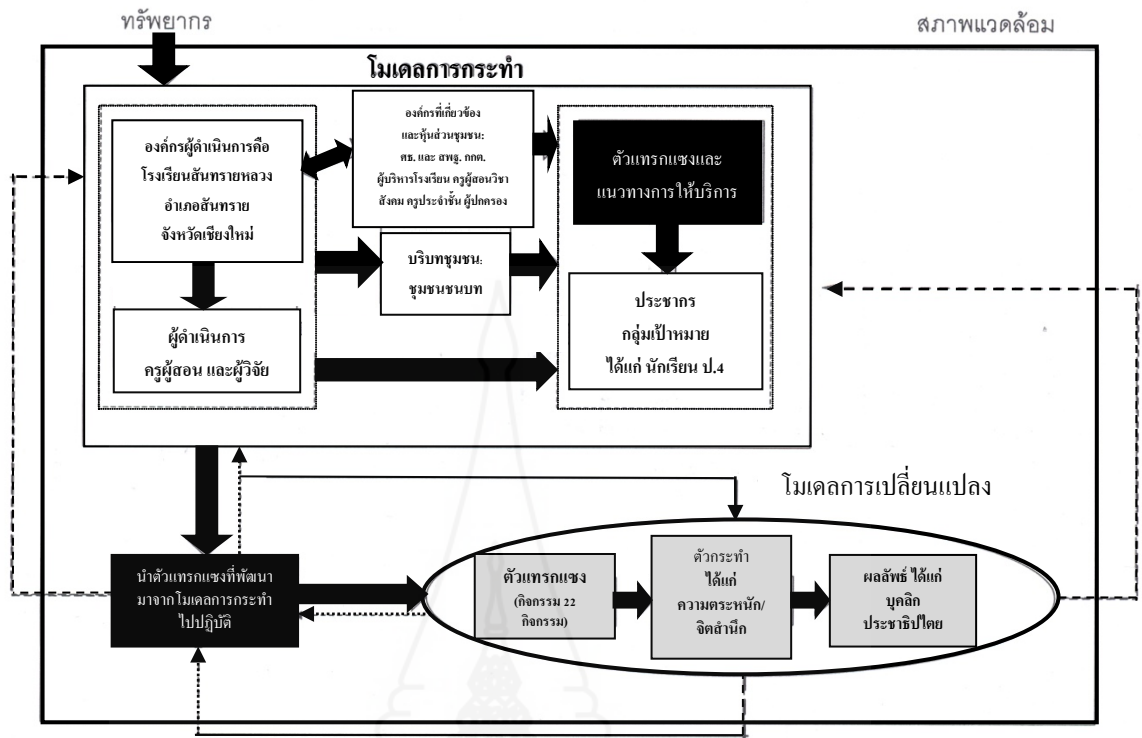
4. บริบททางนิเวศ ได้แก่ บริเวณโรงเรียนเป็นชุมชนชนบท

5. แนวทางการให้บริการ (ดำเนินงาน) ได้แก่ แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามโครงการฯ ซึ่งจะได้หลังจากการพัฒนาร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

6. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนโมเดลเปลี่ยนแปลง มีตัวแทรกแซงที่ได้จากโมเดลการกระทำคือ โครงการพัฒนา
 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน ซึ่งมีหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย การวชิธรรม
 สามัคคีธรรม และปัญญธรรม เป็นองค์ประกอบของการพัฒนากิจกรรมพัฒนามุขลักษณะประชาธิปไตย
 ของนักเรียน ส่วนตัวกระทำ ได้แก่ ความตระหนัก/จิตสำนึกที่รับผิดชอบ ซึ่งการสร้าง ความตระหนัก/
 จิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนสังคม โดยการเรียนรู้
 ผ่านสื่อ Clip ประกอบ และการอภิปราย (Discussion) ในแต่ละกิจกรรม จะทำให้ได้ผลลัพธ์ตามที่
 ต้องการคือ ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วย 1) มีคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ มีความ
 เคารพต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้อาวุโส มีความกตัญญูต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ
 มีความซื่อสัตย์ (ไม่โกหก) มีความเมตตากรุณาต่อคนและสัตว์ ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน
 มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น 2) มีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและ
 สังคม 3) เคารพกฎ ระเบียบ กฎหมาย และกฎ กติกาของสังคม 4) มีความอดทน 5) มีจิตสาธารณะ
 เห็นความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งผลที่คาดหวังดังกล่าวนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 ประชาธิปไตยเพื่อพัฒนามุขลักษณะประชาธิปไตยของนักเรียน ได้อาศัยหลักการจัดการศึกษา
 เพื่อสร้างความเป็นพลเมือง และด้านความเป็นประชาธิปไตยของประเทศที่ได้รับการจัดอันดับใน
 ระดับต้นๆ ของโลก จำนวน 6 ประเทศ ได้แก่ ประเทศนอร์เวย์ ประเทศสวีเดน ประเทศญี่ปุ่น
 และสาธารณรัฐเกาหลีใต้ รวมทั้งประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศฟินแลนด์ ซึ่งเป็นประเทศนี้
 เป็นประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาดีที่สุดในโลก ผู้วิจัยได้นำหลักการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็น
 พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศต่างๆ รวมทั้งของกระทรวง ศึกษาธิการที่เน้นให้ปลูกฝัง
 คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการแก่เยาวชนไทย อันได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด
 สามัคคี มีน้ำใจ มาจัดกิจกรรมพัฒนามุขลักษณะประชาธิปไตยของนักเรียนไทยให้เป็นสากลอีกด้วย
 ผลการสร้างทฤษฎีโปรแกรมปรากฏดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 ผลการสร้างทฤษฎีโปรแกรมโครงการพัฒนามุคคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน
ในโรงเรียน

จากกรอบแนวคิดได้ตัวแปรเชิงจากโมเดลการกระทำ (Action Model) และโมเดลการกระทำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งนำตัวแปรเชิงมาสร้างโมเดลการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย ตัวแปรเชิง (กิจกรรมโครงการพัฒนามุคคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน) มีตัวกระทำ ได้แก่ ความตระหนัก/จิตสำนึก และผลลัพธ์ ได้แก่ ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย

การประชุมวางแผนการจัดทำกิจกรรม พบว่า วางแผนการจัดกิจกรรม ได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในด้านความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาฯ ครูประจำชั้น และผู้ปกครองนักเรียน มาร่วมพิจารณาวางแผนการจัดกิจกรรม โดยมีการกำหนดเนื้อหากิจกรรมในการจัดกิจกรรมพัฒนามุคคลิกภาพประชาธิปไตยครอบคลุมสาระสำคัญของโครงการ ได้ออกแบบกิจกรรมพัฒนามุคคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน โดยระบุเนื้อหา กิจกรรม และเทคนิคการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike (1975) และ Piaget (1965) ซึ่งได้นำเนื้อหา กิจกรรมครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรมพัฒนามุคคลิกภาพประชาธิปไตย โดยเรียงลำดับความสำคัญจากเรื่องใกล้ตัวไปหาเรื่องไกลตัว จำนวน 4 หน่วย จำนวน 22 กิจกรรม ประกอบด้วย

หน่วยที่ 1 วิถีประชาธิปไตยในชีวิตประจำวัน (ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน) เป็นเรื่อง การยอมรับความแตกต่างของบุคคล การยอมรับในอาวุโส การปฏิบัติตามบรรทัดฐานและวัฒนธรรมในสังคม ได้แก่ วินัยในตนเอง ครอบครัว ประกอบด้วย 6 กิจกรรม

- 1) กิจกรรมที่ 1 ดีคนละอย่าง (การยอมรับความแตกต่างของบุคคล – คารวธรรม)
- 2) กิจกรรมที่ 2 เพื่อนเกลอเพื่อนกัน (ไฉ่เต๋ย – การยอมรับความแตกต่างของบุคคล – คารวธรรม)
- 3) กิจกรรมที่ 3 วินัยสร้างคน...คนสร้างชาติ (วินัยในตัวเอง – คารวธรรม)
- 4) กิจกรรมที่ 4 เวลาอันมีค่า (ตรงต่อเวลา – วินัยในตัวเอง – คารวธรรม)
- 5) กิจกรรมที่ 5 มันไม่ใช่ของฉัน (ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน - เคารพสิทธิผู้อื่น)
- 6) กิจกรรมที่ 6 ฉันรักพ่อแม่ของฉัน (วินัยในครอบครัว – ปัญญาธรรม)

หน่วยที่ 2 พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย เป็นเรื่อง การพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย คุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ประกอบด้วย 7 กิจกรรม ได้แก่

- 1) กิจกรรมที่ 1 ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ (ความกตัญญูต่อพ่อแม่ - ปัญญาธรรม)
- 2) กิจกรรมที่ 2 ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ (ความกตัญญูต่อครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ - ปัญญาธรรม)
- 3) กิจกรรมที่ 3 เด็กน้อยคนซื่อ (ความซื่อสัตย์ – ไม่โกหก - ปัญญาธรรม)
- 4) กิจกรรมที่ 4 ชีระกาฬริคนขยัน (ความขยันอดทน - ปัญญาธรรม)
- 5) กิจกรรมที่ 5 น้ำใจเพื่อน (ความมีน้ำใจ - ปัญญาธรรม)
- 6) กิจกรรมที่ 6 น้ำนงค์ (ความอดทนอดออม – ปัญญาธรรม)
- 7) กิจกรรมที่ 7 สุภาพบุรุษประชาธิปไตย (พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย – คารวธรรม, สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม)

หน่วยที่ 3 วิถีประชาธิปไตยในโรงเรียน ประกอบด้วย 4 กิจกรรม

- 1) กิจกรรมที่ 1 คิวรับคิว (วินัยในโรงเรียน-การเข้าแถว/การเข้าคิว – คารวธรรม)
- 2) กิจกรรมที่ 2 สามัคคีมีพลัง (ความสามัคคี – สามัคคีธรรม)
- 3) กิจกรรมที่ 3 ร่วมด้วยช่วยกัน (ความร่วมมือกัน – สามัคคีธรรม)
- 4) กิจกรรมที่ 4 น้องแมกซ์ (ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ – ปัญญาธรรม)

หน่วยที่ 4 วิถีประชาธิปไตยในชุมชน ประกอบด้วย 6 กิจกรรม

- 1) กิจกรรมที่ 1 มีชีวิตที่ดีในชุมชน (วินัยในชุมชน – สามัคคีธรรม)
- 2) กิจกรรมที่ 2 ขยะทองคำ (การทิ้งขยะ – แยกขยะ – สามัคคีธรรม)
- 3) กิจกรรมที่ 3 คนดีศรีสังคม (พลเมืองดีในชุมชน – ความดี – สามัคคีธรรม)

4) กิจกรรมที่ 4 วิถีชีวิตในชุมชน (วิถีประชาธิปไตยในวัฒนธรรม ประเพณีไทย – สามัคคีธรรม)

5) กิจกรรมที่ 5 อาสาสมัครจิตอาสา (จิตสาธารณะ – สามัคคีธรรม)

เนื้อหากิจกรรมครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตย จำนวน 4 หน่วย จำนวน 22 กิจกรรม

สำหรับกระบวนการจัดกิจกรรมใช้เทคนิคหลากหลาย เช่น การรับฟังครูผู้สอนพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ทั้ง 22 กิจกรรม การใช้สื่อ Media ได้แก่ คลิปเรื่องจริง คลิปนิทาน คลิปคุณธรรม คลิปเรื่องสั้น คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ ในแต่ละกิจกรรมมีคลิปประกอบการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกล้อเลียนตามเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งนำไปสู่การเกิดความรักและจิตสำนึกของผู้เรียนได้เป็นอย่างมาก คลิปที่ประกอบการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม มีรายละเอียดดังนี้

หน่วยที่ 1 วิถีประชาธิปไตยในชีวิตประจำวัน (ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน) เป็นเรื่อง การยอมรับความแตกต่างของบุคคล การยอมรับในอาวุโส การปฏิบัติตามบรรทัดฐานและวัฒนธรรมในสังคม ได้แก่ วินัยในตนเอง ครอบครัว ประกอบด้วย 6 กิจกรรม

1) กิจกรรมที่ 1 ดีคนละอย่าง (การยอมรับความแตกต่างของบุคคล – คารวธรรม) มีคลิปเรื่องสั้นและ Power point ประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ 1) ความแตกต่างระหว่างเพศชาย-หญิง 2) ความแตกต่างระหว่างบุคคล (ชาวพุทธ ชาวคริสต์ ชาวมุสลิม และชาวเขา) 3) ความรักของพ่อ - (ความแตกต่างระหว่างพ่อ -แม่) 4) ความแตกต่างระหว่างบุคคล (กิจกรรมดอกไม้ในสวน) และ 5) ความแตกต่างระหว่างบุคคล (กิจกรรมตู้ปลาสวยงาม)

2) กิจกรรมที่ 2 เพื่อนเกลอเพื่อนกัน (ไอ้เดีย – การยอมรับความแตกต่างของบุคคล – คารวธรรม) มีคลิปประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ 1) บทบาทหญิงชาย - การเห็นคุณค่าในตัวเอง 2) ความแตกต่างระหว่างบุคคล เรื่อง ไอ้เดีย (เราเป็นเพื่อนกัน) และ 3) หนังสือรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ เรื่อง กัลยาณมิตร

3) กิจกรรมที่ 3 วินัยสร้างคน - คนสร้างชาติ (วินัยในตัวเอง – คารวธรรม) กัลยาณมิตร มีคลิปประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1) สอนหนูมีระเบียบวินัย และ 2) โครงการเด็กไทยคู่ใจ - การ์ตูนเด็กดีมีวินัย

4) กิจกรรมที่ 4 เวลาอันมีค่า (ตรงต่อเวลา – วินัยในตัวเอง – คารวธรรม) มีคลิปและสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1) Info-graphic – โครงการรณรงค์ให้ตรงต่อเวลา และ 2) การตรงต่อเวลา

5) กิจกรรมที่ 5 มันไม่ใช่ของฉัน (ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน - เคารพสิทธิผู้อื่น) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ 1) ความซื่อสัตย์ - นิทานสอนใจ 2) ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน และ 3) The Dog

6) กิจกรรมที่ 6 ฉันรักพ่อแม่ของฉัน (วินัยในครอบครัว – ปัญญาธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่ 1) แม่ – พระคุณแม่ 2) แม่ 3) ความรักของแม่ 4) ความรักของพ่อ (แก้วตา) 5) ความรักของพ่อ 6) วินัยในครอบครัว - นิทาน น้องไขเจียว เด็กดีช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน - นิทานสอนใจ Indy-song Kids และ 7) บ้านที่ได้ชื่อว่าเป็นระเบียบที่สุดใน USA (เทคนิคการเก็บของให้เป็นระเบียบ)

หน่วยที่ 2 พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย เป็นเรื่อง การพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย คุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ประกอบด้วย 7 กิจกรรม ได้แก่

1) กิจกรรมที่ 1 ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ (ความกตัญญูต่อพ่อแม่ - ปัญญาธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ 1) แม่ - ทุกคำมีความหมาย Ever mouthful is meaningful 2) พ่อลูก - What is that? 3) พ่อ - น้ำตาไหล! เมื่อพ่อต้องโกหกลูก 4) พ่อของฉัน และ 5) พ่อรักลูกมากที่สุด (พ่อเป็นไป)

2) กิจกรรมที่ 2 ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ (ความกตัญญูต่อครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ - ปัญญาธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ 1) อาจารย์ใหญ่ – ครูผู้ให้ 2) ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ขอนแก่นกราบเท้าครูที่เคยสอนมา 3) ความกตัญญู – พระคุณครู 4) ความกตัญญู - ปลุกความกตัญญูในตัวคุณ!!! (ผู้มีพระคุณ) 5) ความกตัญญู - เด็กหนุ่มกลับมาตอบแทนเจ้าของร้านอาหารที่เคยช่วยเหลือสมัยเรียน และ 6) ครูผู้สอนด้วยหัวใจ

3) กิจกรรมที่ 3 เด็กน้อยคนซื่อ (ความซื่อสัตย์ – ไม่โกหก - ปัญญาธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ 1) การไม่โกหก – ภารกิจสุดฮา (ทำพิสูจน์ความจริงเด็กไม่โกหก) (2) เด็กขายนิดคนซื่อ (ความซื่อสัตย์ - ไม่โกหก) และ 3) หนูนิคพูดโกหก - นิทานสำหรับเด็ก

4) กิจกรรมที่ 4 ธีระกาฬิคนขยัน (ความขยันอดทน - ปัญญาธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ 1) ความขยันจะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน 2) น้องกาฬิ “สโนเปอร์หนังสติก” ยิ่งตัดขั้วมะม่วง 3) สาวน้อยคนขยัน และ 4) ภาพยนตร์สั้น เรื่อง ห่อ – ประหยัด

5) กิจกรรมที่ 5 น้ำใจเพื่อน (ความมีน้ำใจ - ปัญญาธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ 1) บุญมีมีน้ำใจ 2) น้ำใจเพื่อน 3) ความไม่มีน้ำใจ - นิทาน หนูนิคไม่มีน้ำใจ และ 4) Homeless man who gave away last \$20 richly rewarded

6) กิจกรรมที่ 6 น้ำมนต์ (ความอดทนอดออม – ปัญญาธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ 1) ความอดทน-การอดออม – ของที่อยากได้ 2) การ์ตูนแอนิเมชัน เรื่อง หนูดีขยันออม 4) การ์ตูนคุณธรรม ความย่อท้อ (ไม่อดทน) – เหตุของความล้มเหลว 5) ความเพียรอดทนเพื่อส่วนรวม และ 6) สาวน้อยพยายาม (ความอดทน)

7) กิจกรรมที่ 7 สุภาพบุรุษประชาธิปไตย (พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย – คารวธรรม, สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1) ความกตัญญู – พระคุณครู และ 2) MV เพลงรางวัลของครู

หน่วยที่ 3 วิถีประชาธิปไตยในโรงเรียน ประกอบด้วย 4 กิจกรรม

1) กิจกรรมที่ 1 คิวรับคิว (วินัยในโรงเรียน-การเข้าแถว/การเข้าคิว – คารวธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ 1) คนไทยไว้วินัย 2) เคารพสิทธิ - วินัยตนเองของคนญี่ปุ่น (เข้าแถว) และ 3) ทำไมคนญี่ปุ่นเข้าแถวไม่แซงคิว

2) กิจกรรมที่ 2 สามัคคีมีพลัง (ความสามัคคี – สามัคคีธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1) ปูม ดนกรงฤทธิ์ (สามัคคีคือพลัง) และ 2) หนังสือ - ความสามัคคีคืออะไร (รางวัลที่ 1 ระดับประเทศ)

3) กิจกรรมที่ 3 ร่วมด้วยช่วยกัน (ความร่วมมือกัน – สามัคคีธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ 1) การกิน – การทำความสะอาดร่วมกันนักเรียนญี่ปุ่น 2) การทำงานเป็นทีม และ 3) การ์ตูนคุณธรรม ตอน การทำงานร่วมกับคนอื่น

4) กิจกรรมที่ 4 นื่องแมกซ์ (ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ – ปัญญาธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ 1) นื่องแมกซ์ (ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่) 2) แบ่งปันฉันและเธอ - การ์ตูน นิทาน ทักษะชีวิต (ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่) 3) ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ – การจอดรถ และ (4) การ์ตูนคุณธรรม เคารพชีวิตผู้อื่น (ความเมตตากรุณา)

หน่วยที่ 4 วิถีประชาธิปไตยในชุมชน ประกอบด้วย 6 กิจกรรม

1) กิจกรรมที่ 1 มีชีวิตที่ดีในชุมชน (วินัยในชุมชน – สามัคคีธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1) ความดีที่ท่า – ปิดทองหลังพระ และ 2) ชุมชนเป็นสุข สสส.

2) กิจกรรมที่ 2 ขยะทองคำ (การทิ้งขยะ – แยกขยะ – สามัคคีธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1) การทิ้งขยะ - แยกขยะ ของ Japan และ 2) ร่วมด้วยช่วยกันเก็บกวาดขยะ

3) กิจกรรมที่ 3 คนดีศรีสังคม (พลเมืองดีในชุมชน – ความดี – สามัคคีธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ 1) ครูผู้สอนด้วยหัวใจ 2) ลูกพอใจ – คนดี

ของสังคม 3) ทดสอบสังคม – ปลอมตัวเป็นคนเร่ร่อนเพื่อขอข้าวกิน 4) ความดียอมชนะทุกสิ่ง และ 5) ทดสอบสังคม - ชายไร้บ้านผู้มีจริยธรรมและความซื่อสัตย์สูง..ขอไม่รับเงินจากใครฟรีๆ

4) กิจกรรมที่ 4 วิถีชีวิตในชุมชน (วิถีประชาธิปไตยในวัฒนธรรม ประเพณีไทย – สามัคคีธรรม)

5) กิจกรรมที่ 5 อาสาสมัครจิตใจงาม (จิตสาธารณะ – สามัคคีธรรม) มีคลิปเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ 1) จิตสาธารณะ - ภาพยนตร์สั้น เรื่อง ยอด - การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ทำประโยชน์เพื่อสังคม (2) จี๊ซ่า - จิตสาธารณะผู้นำรัก และ 3) จิตสาธารณะ - Lead_India_The_Tree - พลเมืองดีวิถีในวิถีประชาธิปไตย

นอกจากนี้ยังให้ผู้เรียนมีการพูดคุยอภิปรายกัน (Discussion) เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ดีในแต่ละประเด็นที่ครูผู้สอนได้กำหนดให้ การศึกษาเอกสารประกอบการเรียนรู้ และการสร้างความตระหนักรู้ชั่วดี ผลดีผลเสียของการประพฤติปฏิบัติแต่ละเรื่อง ที่ได้จากการพูดคุยถกเถียงกัน และจากการดูคลิป เรื่องสั้น รวมทั้งการลงมือปฏิบัติตามใบงานในแต่ละเรื่อง การนำเสนอสรุปผลดีผลเสียของการกระทำในแต่ละกิจกรรม สรุปความคาดหวังของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์และสังคม ตลอดจนผู้เรียนนำเสนอผลงานที่ได้รับตามใบงาน และมีทดสอบความรู้ และประเมินเจตคติในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมอีกด้วย

ส่วนการวางแผนการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน พบว่า ผู้วิจัยเป็นผู้จัดทำเครื่องมือการประเมินโครงการทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการดำเนินโครงการ

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาวิธีการประเมินโครงการพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลังจากได้ดำเนินกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตย ที่ประกอบด้วยกิจกรรมจำนวน 22 กิจกรรมแล้ว พร้อมแบบประเมิน จำนวน 4 แบบ ได้นำไปประเมินผู้เรียนตามผลลัพธ์ที่วางไว้ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ ทักษะ ความพึงพอใจ และบุคลิกภาพประชาธิปไตย ของผู้เรียน รวมทั้งความสำเร็จของโครงการ ผลปรากฏดังนี้

ผลการประเมินขั้นตอนการการจัดกิจกรรม ได้ผลดังนี้

1. ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ และได้จัดกิจกรรมตามเนื้อหากิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการ โดยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยได้ดำเนินการจัดเป็นเวลา 3 เดือน โดยจัดสัปดาห์ละ 3 วันๆ ละ 1 กิจกรรมๆ ละ

1 ชั่วโมง ในวันจันทร์ อังคารและวันศุกร์ ซึ่งเนื้อหาที่ทั้งหมดประกอบด้วยหลักธรรมทั้ง การวชิธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาวชิธรรม กิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นกิจกรรมการเสริมสร้างบุคลิกภาพและวัฒนธรรม ประชาธิปไตยแก่เด็ก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่จะเคารพสิทธิของผู้อื่น เสียสละแบ่งปันสิ่งต่างๆ รักษากฎ กติกา ร่วมมือกัน ทำกิจกรรม กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง และใจกว้างยอมรับฟังความคิดของ เพื่อนๆ หรือผู้อื่น โดยเฉพาะการมีวินัย/ความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ตลอดจนมีคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ การเคารพมารดาบิดา ครูอาจารย์ และผู้อาวุโส ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ ความขยัน ความอดทน การอดออม ความสามัคคี ความร่วมมือ ความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การทำความดี จิตสาธารณะ เป็นต้น

การจัดกิจกรรมดังกล่าว ได้ดำเนินการจัดแต่ละกิจกรรมซึ่งมีลักษณะกระบวนการจัด กิจกรรมให้ความรู้คล้ายคลึงกันเกือบทุกกิจกรรม โดยมีกระบวนการจัดกิจกรรมใช้เทคนิคอย่าง หลากหลาย เช่น การรับฟังครูผู้สอนพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ทั้ง 22 กิจกรรม การใช้สื่อ Media ได้แก่ คลิปเรื่องจริง คลิปนิทาน คลิปคุณธรรม เรื่องสั้น รูปภาพ Power Point ฯลฯ นอกจากนี้ยังให้ผู้เรียนถกเถียงแต่ละประเด็นที่ครูผู้สอนได้กำหนดให้ การศึกษาเอกสาร ประกอบการเรียนรู้ และการสร้างความตระหนักรู้ชั่วดี ผลดีผลเสียของการประพฤติปฏิบัติแต่ละ เรื่อง ที่ได้จากการพูดคุยอภิปรายกัน และจากการดูคลิปเรื่องสั้น รวมทั้งการลงมือปฏิบัติตามใบงาน ในแต่ละเรื่อง การนำเสนอสรุปผลดีผลเสียของการกระทำในแต่ละกิจกรรม สรุปความคาดหวังของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์และสังคม ตลอดจนผู้เรียนนำเสนอผลงานที่ได้รับตามใบงาน

2. การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยมีการประเมิน ระหว่าง และหลังการเรียนรู้ ซึ่งได้ประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยจากการจัดกิจกรรมพัฒนา บุคลิกภาพประชาธิปไตยของครูผู้สอน โดยผู้เรียนได้ประเมินการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมหลังการจัด กิจกรรม ได้ประเมินผลการเรียนรู้หลังการเรียนรู้ และมีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อ การจัดกิจกรรมอีกด้วย ซึ่งผลการประเมินผลผลิตของโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของ นักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 การนำเสนอผลการเรียนรู้หลังการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนา บุคลิกภาพประชาธิปไตย ทั้ง 22 กิจกรรม และส่วนที่ 2 การนำเสนอความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อ การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน ทั้ง 22 กิจกรรม ที่ได้จากแบบสอบถาม รายละเอียดมีดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการเรียนรู้หลังการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของ นักเรียน ทั้ง 22 กิจกรรม ปรากฏผลดังตารางที่ 4.4 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 4.4 ผลการเรียนรู้หลังการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน
ในภาพรวมทั้ง 22 กิจกรรม

n = 38

กิจกรรม			คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
ที่	ชื่อกิจกรรม/บุคลิกภาพประชาธิปไตย	หลักสูตร	(10 คะแนน)	คุณภาพ
1	ดีคนละอย่าง/การยอมรับความแตกต่างของบุคคล	การวชรรม	8.4	ดี
2	เพื่อนเกลอเพื่อนกัน - ใจดี/การยอมรับความแตกต่างของบุคคล	การวชรรม	9	ดี
3	วินัยสร้างคน...คนสร้างชาติ/วินัยในตัวเอง	การวชรรม	9.6	ดี
4	เวลาอันมีค่า - ตรงต่อเวลา/วินัยในตัวเอง	การวชรรม	8.6	ดี
5	มันไม่ใช่ของฉัน/ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน – เคารพสิทธิผู้อื่น	การวชรรม	7.6	ดี
6	ฉันรักพ่อแม่ของฉัน/วินัยในครอบครัว	ปัญญาธรรม	8.9	ดี
7	ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่/ความกตัญญูต่อพ่อแม่	ปัญญาธรรม	8	ดี
8	ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่/ความกตัญญูต่อครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ	ปัญญาธรรม	7.8	ดี
9	เด็กน้อยคนซื่อ/ความซื่อสัตย์ – ไม่โกหก	ปัญญาธรรม	8.7	ดี
10	ธีระกาฬรคนขยัน/ความขยันอดทน	ปัญญาธรรม	8.7	ดี
11	น้ำใจเพื่อน/ความมีน้ำใจ	ปัญญาธรรม	8.3	ดี
12	น้ำมนต์/ความอดทนอดออม	ปัญญาธรรม	8.8	ดี
13	สุภาพบุรุษประชาธิปไตย/พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	การวชรรม	7.7	ดี
		ปัญญาธรรม		
		สามัคคีธรรม		
14	คิวรับคิว/วินัยในโรงเรียน-การเข้าคิว	การวชรรม	9	ดี
15	สามัคคีมีพลัง/ความสามัคคี	สามัคคีธรรม	7.2	ดี
16	ร่วมด้วยช่วยกัน/ความร่วมมือกัน	สามัคคีธรรม	7.9	ดี
17	น้องแม็กซ์/ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	ปัญญาธรรม	8.2	ดี

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 38

กิจกรรม ที่	ชื่อกิจกรรม/บุคลิกภาพประชาธิปไตย	หลักธรรม	คะแนน เฉลี่ย (10 คะแนน)	ระดับ คุณภาพ
18	มีชีวิตที่ดีในชุมชน/วินัยในชุมชน	สามัคคีธรรม	7.1	ดี
19	ขยะทองคำ/การทิ้งขยะ – แยกขยะ	สามัคคีธรรม	7.7	ดี
20	คนดีศรีสังคม /พลเมืองดีในชุมชน – ความดี	สามัคคีธรรม	7.8	ดี
21	วิถีชีวิตในชุมชน/วิถีประชาธิปไตยในวัฒนธรรม ประเพณีไทย	สามัคคีธรรม	7.2	ดี
22	อาสาสมัครจิตใจงาม/จิตสาธารณะ	สามัคคีธรรม	7	ดี
คะแนนเฉลี่ย			8.2	ดี

จากตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบการเรียนรู้ทั้ง 22 กิจกรรม พบว่า ได้คะแนนเฉลี่ยโดยรวมได้คะแนน 8.2 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ซึ่งคะแนนทั้ง 22 กิจกรรม มีคะแนนอยู่ในระดับคุณภาพดี เมื่อพิจารณารายกิจกรรม/บุคลิกภาพประชาธิปไตยที่มีคุณภาพดีสามลำดับแรก คือ มีวินัยในตัวเอง (9.6) การยอมรับความแตกต่างของบุคคล (9) และมีวินัยในครอบครัว (8.9) รองลงมาคือ ความอดทนอดออม (8.8) มีความซื่อสัตย์ – ไม่โกหก (8.7) มีความขยันอดทน (8.7) และการตรงต่อเวลา/มีวินัยในตัวเอง (8.6) ตามลำดับ ส่วนกิจกรรม/บุคลิกภาพประชาธิปไตยที่มีคุณภาพดีสามลำดับสุดท้ายคือ มีวิถีประชาธิปไตยในวัฒนธรรม ประเพณีไทย (7.2) มีความสามัคคี (7.2) มีวินัยในชุมชน (7.1) และมีจิตสาธารณะ (7)

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน ทั้ง 22 กิจกรรม

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน ทั้ง 22 กิจกรรม มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.5 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 4.5 ผลการประเมินความพึงพอใจในภาพรวมของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของ
ครูผู้สอน ทั้ง 22 กิจกรรม

n = 38				
กิจกรรม ที่	ชื่อกิจกรรม/บุคลิกลักษณะที่พึงปรารถนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1	ดีคนละอย่าง/การยอมรับความแตกต่างของบุคคล	4.25	.92	มาก
2	เพื่อนเกลอเพื่อนกัน-ไต่เต้า/การยอมรับความแตกต่างของบุคคล	4.44	.81	มาก
3	วินัยสร้างคน...คนสร้างชาติ/วินัยในตัวเอง	4.49	.74	มาก
4	เวลาอันมีค่า - ตรงต่อเวลา/วินัยในตัวเอง	4.66	.67	มากที่สุด
5	มันไม่ใช่ของฉัน/ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน-เคารพ สิทธิผู้อื่น	4.61	.78	มากที่สุด
6	ฉันรักพ่อแม่ของฉัน/วินัยในครอบครัว	4.56	.69	มากที่สุด
7	ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่/ความกตัญญูต่อพ่อแม่	4.76	.53	มากที่สุด
8	ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่/ความกตัญญูต่อครูอาจารย์และผู้มี พระคุณ	4.56	.86	มากที่สุด
9	เด็กน้อยคนซื่อ/ความซื่อสัตย์ - ไม่โกหก	4.42	1.05	มาก
10	ธีระกาปริศนขยัน/ความขยันอดทน	4.64	.72	มากที่สุด
11	น้ำใจเพื่อน/ความมีน้ำใจ	4.48	1.10	มาก
12	น้ำมนต์/ความอดทนอดออม	4.79	.42	มากที่สุด
13	สุภาพบุรุษประชาธิปไตย/พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	4.63	.63	มากที่สุด
14	กวีรักกวี/วินัยในโรงเรียน-การเข้าคิว	4.77	.63	มากที่สุด
15	สามัคคีมีพลัง/ความสามัคคี	4.76	.49	มากที่สุด
16	ร่วมด้วยช่วยกัน/ความร่วมมือกัน	4.65	.68	มากที่สุด
17	น้องแมกซ์/ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.81	.42	มากที่สุด
18	มีชีวิตที่ดีในชุมชน/วินัยในชุมชน	4.79	.47	มากที่สุด
19	ขยะทองคำ/การทิ้งขยะ - แยกขยะ	4.67	.66	มากที่สุด
20	คนดีศรีสังคม /พลเมืองดีในชุมชน - ความดี	4.46	1.11	มาก
21	วิถีชีวิตในชุมชน/วิถีประชาธิปไตยในวัฒนธรรม ประเพณีไทย	4.75	.75	มากที่สุด
22	อาสาสมัครจิตใจงาม/จิตสาธารณะ	4.83	.75	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย		4.63	.72	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอนในภาพรวมทั้ง 22 กิจกรรม พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.63) เมื่อพิจารณารายกิจกรรมผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ กิจกรรมเรื่อง อาสาสมัครจิตอาสา/จิตสาธารณะ (4.83) รองลงมาคือ กิจกรรมเรื่อง น้องแม็กซ์/ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (4.81) และกิจกรรมเรื่อง น้ำมนต์/ความอดทนอดออม (4.79) และกิจกรรมเรื่อง มีชีวิตที่ดีในชุมชน/วินัยในชุมชน (4.79) กิจกรรมเรื่อง ศึกษารับรู้/วินัยในโรงเรียน-การเข้าคิว (4.77) กิจกรรมเรื่อง ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่/ความกตัญญูต่อพ่อแม่ (4.76) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคือ กิจกรรมเรื่อง น้ำใจเพื่อน/ความมีน้ำใจ (4.48) กิจกรรมเรื่อง คนดีศรีสังคม /พลเมืองดีในชุมชน – ความดี (4.46) และกิจกรรมเรื่อง เด็กน้อยคนชื่อ/ความซื่อสัตย์ – ไม่โกหก (4.42) ซึ่งรายละเอียดในแต่ละด้านของกิจกรรมต่างๆ ทั้ง 22 กิจกรรม ปรากฏดังตารางข้างล่างเรียงเป็นลำดับต่อไป

ตารางที่ 4.6 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง ดีคนละอย่าง/การยอมรับความแตกต่างของบุคคล

				n = 38
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.55	.83	มากที่สุด	
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.18	1.04	มาก	
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.37	.75	มาก	
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.16	1.10	มาก	
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.13	1.19	มาก	
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	3.87	.78	มาก	
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.40	1.08	มาก	

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 38			
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.21	.88	มาก
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.08	.91	มาก
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.26	1.00	มาก
รวม	4.25	0.92	มาก

จากตารางที่ 4.6 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง ดิคนละอย่าง/การยอมรับความแตกต่างของบุคคล พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.25) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.55) รองลงมาผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคือ ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสั้น คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ Power Point ฯลฯ (4.40) ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ (4.37) ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม (4.26) และความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ (4.21) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงใจมากในการจัดกิจกรรมสามลำดับสุดท้ายคือ ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ (4.16) ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เหมาะสมกับวิชานี้ (4.13) และความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้ ฯลฯ (3.87)

ตารางที่ 4.7 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง เพื่อนเกลอเพื่อนกัน - ใต้ใต้/การยอมรับความแตกต่างของบุคคล

n = 38

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.75	.55	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรม การปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.61	.55	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.53	.66	มากที่สุด
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.42	.91	มาก
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.53	.74	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.00	1.22	มาก
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.50	.81	มาก
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้	4.31	.86	มาก
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.08	1.13	มาก
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.69	.67	มากที่สุด
รวม	4.44	.81	มาก

จากตารางที่ 4.7 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง เพื่อนเกลอเพื่อนกัน - ใต้ใต้/การยอมรับความแตกต่างของบุคคล พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.44) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดคือ ความน่าสนใจของเนื้อหา กิจกรรมในภาพรวม (4.75) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม (4.69) ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม (4.61)

ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ (4.53) ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เหมาะสมกับวิชานี้ (4.53) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากคือ ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสั้น คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.50) ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ (4.42) ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ (4.31) และความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.08)

ตารางที่ 4.8 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง วินัยสร้างคน - คนสร้างชาติ/วินัยในตัวเอง

n = 38			
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.78	.42	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรม การปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.47	.88	มาก
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.47	.70	มาก
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.36	.90	มาก
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.56	.84	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.28	.85	มาก
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสั้น คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.39	.99	มาก
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้	4.72	.51	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.56	.61	มากที่สุด
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.33	.72	มาก
รวม	4.49	.74	มาก

จากตารางที่ 4.8 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง วินัยสร้างคน...คนสร้างชาติ/วินัยในตัวเอง พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.49) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.78) รองลงมาคือ ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ (4.72) ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เหมาะสมกับวิชานี้ (4.56) และความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.56) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคือ ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม (4.47) ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ (4.47) และความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสั้น คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.39) ส่วนสิ่งที่ผู้เรียนพึงพอมากในลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ ฯลฯ (4.28)

ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง เวลาอันมีค่า - ตรงต่อเวลา/วินัยในตัวเอง

				n = 38
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	5.00	.00	มากที่สุด	
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.78	.54	มากที่สุด	
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.64	.68	มากที่สุด	
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.78	.59	มากที่สุด	
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.83	.45	มากที่สุด	
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.50	.88	มาก	
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสั้น คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.56	.97	มากที่สุด	

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 38			
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.64	.90	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.28	.88	มาก
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.61	.77	มากที่สุด
รวม	4.66	.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง เวลาอันมีค่า - ตรงต่อเวลา/วินัยในตัวเอง พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.66) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (5.00) รองลงมาคือ ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เหมาะสมกับวิชานี้ (4.83) ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม (4.78) ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ (4.78) และความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ (4.64) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.28)

ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง มันไม่ใช่ของฉัน/ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน – เคารพสิทธิผู้อื่น

n = 38

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.78	.72	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรม การปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.69	.79	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.58	.69	มากที่สุด
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.69	.62	มากที่สุด
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.61	.73	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.56	.97	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.64	.68	มากที่สุด
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้	4.50	.88	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.44	.99	มาก
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.61	.73	มากที่สุด
รวม	4.61	.78	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง มันไม่ใช่ของฉัน/ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน – เคารพสิทธิผู้อื่น พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.61) เมื่อพิจารณาทางด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.78) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม (4.69) ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้

(4.69) และความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทาน สอนใจ ฯลฯ (4.64) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.44)

ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง ฉันรักพ่อแม่ของฉัน/วินัยในครอบครัว

n = 38

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.86	.45	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรม การปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.61	.65	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.69	.62	มากที่สุด
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.61	.84	มากที่สุด
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.67	.72	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.56	.81	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.75	.60	มากที่สุด
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้	4.81	.62	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.17	1.02	มาก
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.78	.54	มากที่สุด
รวม	4.65	.69	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง ฉันรักพ่อแม่ของฉัน/วินัยในครอบครัว พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อ

การจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.65) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.86) รองลงมาคือ ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ (4.81) ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม (4.78) และความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.75) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดลำดับเดียวเป็นลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.17)

ตารางที่ 4.12 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่/ความกตัญญูต่อพ่อแม่

n = 38			
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.94	.23	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.86	.54	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.83	.56	มากที่สุด
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.81	.47	มากที่สุด
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.78	.54	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.75	.50	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.89	.40	มากที่สุด
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.81	.47	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.25	1.02	มาก
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.69	.58	มากที่สุด
รวม	4.76	.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่/ความกตัญญูต่อพ่อแม่ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.76) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.94) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.89) และความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม (4.86) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากมีลำดับเดียวเป็นลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.25)

ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่/ความกตัญญูต่อครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ

n = 38

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.86	.49	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.53	.65	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.50	.88	มากที่สุด
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.47	1.08	มากที่สุด
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.53	1.00	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.75	.73	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.72	.70	มากที่สุด
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.42	.94	มาก
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.31	1.00	มาก
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.50	1.08	มาก
รวม	4.56	.86	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่/ความกตัญญูต่อครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.56) เมื่อพิจารณาทางด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.86) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้ ฯลฯ (4.75) และความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสั้น คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.72) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดลำดับสุดท้ายคือ ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ (4.42) และความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.31) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง เด็กน้อยคนซื่อ/ความซื่อสัตย์ – ไม่โกหก

				n = 38
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.67	.93	มากที่สุด	
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.44	.94	มาก	
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.50	1.11	มาก	
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.33	1.02	มาก	
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชา	4.42	1.23	มาก	
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.28	1.11	มาก	
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสั้น คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.69	.82	มากที่สุด	

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

n = 38			
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.36	1.05	มาก
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.06	1.15	มาก
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.42	1.18	มาก
รวม	4.42	1.05	มาก

จากตารางที่ 4.14 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง เด็กน้อยคนชื่อ/ความซื่อสัตย์ – ไม่โกหก พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.42) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดคือ ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.69) รองลงมาคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.67) ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากสามลำดับแรกคือ ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ (4.50) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม (4.44) ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เหมาะสมกับวิชานี้ (4.42) และความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม (4.42) ตามลำดับ สำหรับผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากสองลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้ ฯลฯ (4.28) และความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.06) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง ชีระกาปริศนขัณฑ์/ความขยันอดทน

n = 38

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.78	.64	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรม การปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.72	.57	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.78	.49	มากที่สุด
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.64	.76	มากที่สุด
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.67	.83	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.64	.76	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.69	.79	มากที่สุด
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้	4.58	.69	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.36	1.02	มาก
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.58	.60	มากที่สุด
รวม	4.64	.72	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง ชีระกาปริศนขัณฑ์/ความขยันอดทน พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.64) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.78) ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ (4.78) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม (4.72) ตามลำดับ รองลงมาผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับ

มากที่สุดสองลำดับคือ ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.69) และครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เหมาะสมกับวิชานี้ (4.67) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากลำดับเดียวเป็นลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.36)

ตารางที่ 4.16 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง น้ำใจเพื่อน/ความมีน้ำใจ

				n = 38
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.66	.97	มากที่สุด	
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.53	1.08	มากที่สุด	
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.63	1.00	มากที่สุด	
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.42	1.11	มาก	
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.53	1.01	มากที่สุด	
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.56	1.11	มากที่สุด	
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.50	1.08	มาก	
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.42	1.11	มาก	
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม	4.16	1.35	มาก	
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.42	1.20	มาก	
รวม	4.48	1.10	มาก	

จากตารางที่ 4.16 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง น้ำใจเพื่อน/ความมีน้ำใจ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัด

กิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.48) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.66) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ (4.63) และความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้ ฯลฯ (4.56) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคือ ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ (4.42) ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ (4.42) และความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม (4.42) ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากลำดับเดียวเป็นลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.16)

ตารางที่ 4.17 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง น้ำหนัก/ความอดทนอดออม

				n = 38
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	5.00	.00	มากที่สุด	
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.86	.35	มากที่สุด	
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	5.00	.00	มากที่สุด	
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.64	.59	มากที่สุด	
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชา	4.64	.76	มากที่สุด	
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.83	.38	มากที่สุด	
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.97	.17	มากที่สุด	

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

n = 38			
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.75	.44	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.56	.77	มากที่สุด
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.61	.77	มากที่สุด
รวม	4.79	.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.17 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง น้ำมนต์/ความอดทนอดออม พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.79) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (5.00) และความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ (5.00) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.97) และความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม (4.86) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.61)

ตารางที่ 4.18 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง สุภาพบุรุษประชาธิปไตย/พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

n = 38

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.78	.49	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรม การปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.78	.42	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.61	.69	มากที่สุด
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.69	.53	มากที่สุด
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.75	.50	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.67	.63	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.61	.65	มากที่สุด
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้	4.53	.65	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.33	.89	มาก
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.56	.88	มากที่สุด
รวม	4.63	.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.18 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง สุภาพบุรุษประชาธิปไตย/พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.63) เมื่อพิจารณารายด้าน ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.78) ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ (4.78) รองลงมาคือ ครูสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้ (4.75) และครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ (4.69) ความเหมาะสม

ของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้ ฯลฯ (4.67) ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ และความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสั้น คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.61) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.33)

ตารางที่ 4.19 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง คิวรับคิว/วินัยในโรงเรียน-การเข้าคิว

n = 38

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	5.00	.00	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรม การปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.81	.40	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.72	.62	มากที่สุด
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.72	.57	มากที่สุด
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.75	.55	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.72	.57	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสั้น คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.89	.32	มากที่สุด
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้	4.64	.59	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.64	.76	มากที่สุด
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.83	.45	มากที่สุด
รวม	4.77	.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.19 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง คิวรับคิว/วินัยในโรงเรียน-การเข้าคิว พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.77) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (5.00) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.89) ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม (4.83) และความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม(4.81) ตามลำดับ รองลงมาผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคือ ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เหมาะสมกับวิชานี้ (4.75) ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ (4.72) ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ (4.72) และความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้ ฯลฯ (4.67) ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.64)

ตารางที่ 4.20 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง สัมคคีมีพลัง/ความสามัคคี

				n = 38
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.91	.28	มากที่สุด	
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.77	.55	มากที่สุด	
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.80	.47	มากที่สุด	
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.77	.60	มากที่สุด	
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.91	.28	มากที่สุด	
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.71	.52	มากที่สุด	

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

n = 38			
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.80	.53	มากที่สุด
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้	4.66	.59	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.51	.66	มากที่สุด
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.80	.41	มากที่สุด
รวม	4.76	.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.20 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง สามัคคีมีพลัง/ความสามัคคี พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.76) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.91) ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้ (4.91) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ (4.80) ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.80) และความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม (4.80) ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม (4.77) ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.51)

ตารางที่ 4.21 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง ร่วมด้วยช่วยกัน/ความร่วมมือกัน

n = 38

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.90	.31	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรม การปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.55	.60	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.63	.59	มากที่สุด
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.71	.65	มากที่สุด
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.79	.70	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.61	.82	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.87	.53	มากที่สุด
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้	4.58	.76	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.34	.97	มาก
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.50	.89	มาก
รวม	4.65	.68	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.21 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง ร่วมด้วยช่วยกัน/ความร่วมมือกัน พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.65) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.90) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.87) และครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้ (4.79) ตามลำดับ

ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.34)

ตารางที่ 4.22 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง นื่องแมกซ์/ความเอื้อเพื่อเพื่อแผ่

n = 38			
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	5.00	.00	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรม การปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.86	.35	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.78	.54	มากที่สุด
4. ครุมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.72	.74	มากที่สุด
5. ครุสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.97	.17	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.78	.42	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.89	.32	มากที่สุด
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้	4.83	.38	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.53	.77	มากที่สุด
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.75	.50	มากที่สุด
รวม	4.81	.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.22 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง นื่องแมกซ์/ความเอื้อเพื่อเพื่อแผ่ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.81) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม

(5.00) รองลงมาคือ ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้ (4.97) และความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสั้น คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.89) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.53)

ตารางที่ 4.23 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง มีชีวิตที่ดีในชุมชน/วินัยในชุมชน

				n = 38
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	5.00	.00	มากที่สุด	
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.80	.41	มากที่สุด	
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.89	.40	มากที่สุด	
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.74	.44	มากที่สุด	
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.80	.47	มากที่สุด	
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.80	.47	มากที่สุด	
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสั้น คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.80	.53	มากที่สุด	
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.74	.61	มากที่สุด	
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.60	.81	มากที่สุด	
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.71	.52	มากที่สุด	
รวม	4.79	.47	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.23 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง มีชีวิตที่ดีในชุมชน/วินัยในชุมชน พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.79) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (5.00) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ (4.89) ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม (4.80) ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้ (4.80) ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้ ฯลฯ (4.80) และความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.80) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.60)

ตารางที่ 4.24 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง ขยะทองคำ/การทิ้งขยะ – แยกขยะ

				n = 38
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.89	.52	มากที่สุด	
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.89	.52	มากที่สุด	
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.65	.89	มากที่สุด	
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.57	.84	มากที่สุด	
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.81	.52	มากที่สุด	
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.68	.58	มากที่สุด	
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.87	.35	มากที่สุด	

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

n = 38			
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.60	.69	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.38	.83	มาก
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.65	.72	มากที่สุด
รวม	4.67	.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.24 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง ขยะทองคำ/การทิ้งขยะ – แยกขยะ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.67) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.89) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.87) และครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้ (4.81) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากเป็นลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.38)

ตารางที่ 4.25 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง คนดีศรีสังคม /พลเมืองดีในชุมชน – ความดี

n = 38			
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.63	1.03	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรม การปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.54	1.04	มากที่สุด

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

n = 38

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.43	1.09	มาก
4. ครุมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.37	1.22	มาก
5. ครุสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.46	1.15	มาก
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.37	1.09	มาก
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.51	1.04	มากที่สุด
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.40	1.12	มาก
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.43	1.15	มาก
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.46	1.15	มาก
รวม	4.46	1.11	มาก

จากตารางที่ 4.25 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง คนดีศรีสังคม /พลเมืองดีในชุมชน – ความดี พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.46) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.63) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม (4.54) และความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.51) ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากคือ ครุสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เหมาะสมกับวิชานี้ (4.46) ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม (4.46) และ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากเป็นลำดับสุดท้ายคือ ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ (4.40)

ตารางที่ 4.26 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง วิถีชีวิตในชุมชน/วิถีประชาธิปไตยในวัฒนธรรม ประเพณีไทย

n = 38

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.95	.23	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรม การปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.81	.46	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.62	.68	มากที่สุด
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.54	.77	มากที่สุด
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.89	.39	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.68	.67	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.89	.52	มากที่สุด
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้	4.73	.73	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.65	.63	มากที่สุด
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.70	.62	มากที่สุด
รวม	4.75	.75	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.26 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง วิถีชีวิตในชุมชน/วิถีประชาธิปไตยในวัฒนธรรม ประเพณีไทย พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.75) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม (4.95) รองลงมาคือ ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เหมาะสมกับวิชานี้ (4.89) ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ (4.89) ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม

(4.81) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากเป็นลำดับสุดท้ายคือ ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ (4.54)

ตารางที่ 4.27 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
กิจกรรมเรื่อง อาสาสมัครจิตอาสา/จิตสาธารณะ

n = 38			
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม	4.94	.24	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรม การปฏิบัติของวิชาในภาพรวม	4.88	.41	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมภาพรวมในการปฏิบัติ เช่น การแสดงความคิดเห็น การซักถาม การลงมือปฏิบัติ	4.77	.55	มากที่สุด
4. ครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.85	.44	มากที่สุด
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้	4.85	.36	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ได้แก่ ใบงาน, ใบความรู้	4.79	.64	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูนคลิปนิทานสอนใจ ฯลฯ	4.88	.41	มากที่สุด
8. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้	4.79	.54	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัด กิจกรรม	4.71	.68	มากที่สุด
10. ความเหมาะสมของห้องเรียน/สถานที่จัดกิจกรรม	4.79	.54	มากที่สุด
รวม	4.83	.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.27 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน กิจกรรมเรื่อง อาสาสมัครจิตอาสา/จิตสาธารณะ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.83) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ความน่าสนใจของเนื้อหากิจกรรมในภาพรวม

(4.94) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหาความรู้กับกิจกรรมการปฏิบัติของวิชาในภาพรวม (4.88) ความเหมาะสมของสื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ คลิปหนังสือ คลิปการ์ตูน คลิปนิทาน สอนใจ ฯลฯ (4.88) และครูมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ (4.85) และครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับวิชานี้ (4.85) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเป็นลำดับสุดท้ายคือ ความเหมาะสมของระยะเวลา/ชั่วโมงในการจัดกิจกรรม (4.70)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินผลโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้นำวิธีการประเมินที่พัฒนาขึ้นไปประเมินผลโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผลการประเมิน ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบบันทึกความดีของครูและนักเรียน การสำรวจด้วยแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ครูประจำชั้นและผู้ปกครองนักเรียน หลังเสร็จสิ้นโครงการพัฒนากิจกรรมบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาไปแล้ว 1 ภาคเรียน โดยผลการประเมินแบ่งเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล และสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย

ส่วนที่ 2 นำเสนอความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรม/บุคลิกภาพประชาธิปไตย

ส่วนที่ 3 นำเสนอผลพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งก่อน ระหว่างและหลังการเรียนรู้

ส่วนที่ 4 นำเสนอผลปฏิกิริยาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย แบ่งเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสิ่งที่ผู้เรียนได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ตอนที่ 2 นำเสนอผลการวิเคราะห์การนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงของผู้เรียนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสิ่งที่ผู้เรียนได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงร้อยละ 60 และเพศชาย ร้อยละ 40 เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่
2. ผู้เรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 85 ได้เรียนรู้ถึงหลักการประชาธิปไตย การมีคุณธรรมการทำความดี ความรับผิดชอบ การยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น ได้คิดเตือนใจให้ทำความดี ละเว้นทำความชั่ว การมีวินัย ความสามัคคี การเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน
3. ผู้เรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 ได้ความรู้ความเข้าใจในการนำไปปฏิบัติได้ โดยเฉพาะการมีวินัยมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัวและชุมชนมากขึ้น รวมทั้งความสามัคคีในหมู่คณะ การมีส่วนร่วมกับชุมชน
4. ผู้เรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 มีความสนใจมากที่สุดในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาพประชาธิปไตย เนื่องจากเนื้อหากิจกรรมพัฒนาบุคลากรประชาธิปไตยที่ครูผู้สอนและผู้วิจัยจัดให้นั้น เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจมาก เป็นกิจกรรมใหม่ มีกระบวนการให้ความรู้ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม มีสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เช่น คลิปการ์ตูน คลิปสอนใจ คลิปที่สร้างความตระหนักถึงเรื่องต่างๆ ที่กำหนดไว้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ เรียนด้วยความสนุกสนาน
5. ผู้เรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 85 ให้ความเห็นว่า วิธีการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาพประชาธิปไตยของครูผู้สอนและผู้วิจัยนั้น โดยครูผู้สอนและผู้วิจัยได้มีการจัดให้ผู้เรียนได้ดูคลิปประกอบ มีการถกเถียง พูดคุยกัน มีการลงมือปฏิบัติ (งานกลุ่ม) การให้แสดงความความคิดเห็น ประกอบกิจกรรม มีความเหมาะสมมาก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงของผู้เรียนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาพประชาธิปไตย ปรากฏรายละเอียดดังตารางที่ 4.28 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 4.28 ผลการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงของผู้เรียนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาพประชาธิปไตย

n = 38			
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. การยอมรับความแตกต่างของเพื่อน ๆ	4.33	.83	มาก
2. มีความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน	4.25	.84	มาก
3. เป็นคนตรงต่อเวลา – มีวินัยในตัวเอง	4.58	.73	มากที่สุด
4. ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน - เคารพสิทธิผู้อื่น	4.33	.86	มาก
5. มีวินัยความรับผิดชอบต่อครอบครัว – ได้ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน	4.39	.84	มาก

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

n = 38

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
6. มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ – ได้ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน	4.56	.74	มากที่สุด
7. มีความกตัญญูต่อครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ ได้ช่วยเหลือครูอาจารย์ทำงานที่โรงเรียน	4.53	.70	มากที่สุด
8. มีความซื่อสัตย์ – ไม่โกหก	4.36	.93	มาก
9. มีความขยันอดทนต่อความลำบาก	4.33	.86	มาก
10. มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อน	4.22	.87	มาก
11. ได้ออมเงินไว้ในออมสิน	4.19	.82	มาก
12. ได้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี เชื่อฟังคำสั่งสอนของ พ่อแม่ ครูอาจารย์และผู้ใหญ่	4.25	.84	มาก
13. ได้เข้าแถว ไม่แฉงคิว – มีวินัยรับผิดชอบตนเอง ในโรงเรียน	4.22	.87	มาก
14. มีความสามัคคี – ร่วมมือร่วมใจกันทำงานกับเพื่อน ๆ	4.42	.87	มาก
15. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	4.28	.85	มาก
16. ช่วยเก็บขยะในชุมชน ไม่ทิ้งสิ่งของ ลงในที่สาธารณะ เช่น ถนน ลำคลอง	4.33	.93	มาก
17. ได้ทิ้งขยะลงถังขยะ และได้แยกขยะ	4.25	.87	มาก
18. ได้ทำบุญตักบาตรตามประเพณีไทย	4.31	.86	มาก
19. มีจิตสาธารณะ – ได้ช่วยเหลือคน สัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยาก ไม่ทำร้ายคน และสัตว์	4.06	.86	มาก
รวม	4.33	.84	มาก

จากตารางที่ 4.28 ผลการประเมินการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงของผู้เรียนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยพบว่า ผู้เรียนมีการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.33) เมื่อพิจารณารายด้านผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ เป็นคนตรงต่อเวลา – มีวินัยในตัวเอง (4.58) รองลงมาคือ มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ – ได้ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน (4.56) และมีความกตัญญูต่อครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ (4.53) สำหรับรายการที่ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากสามลำดับแรก

คือ มีความสามัคคี – ร่วมมือร่วมใจกันทำงานกับเพื่อนๆ (4.42) รองลงมาคือ มีวินัยความรับผิดชอบ
ในครอบครัว – ได้ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน (4.39) และมีความซื่อสัตย์ – ไม่โกหก (4.36) ส่วนรายการ
ที่ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้จริงในระดับมากที่สุดท้ายคือ ได้ออมเงินไว้ในออมสิน (4.19)
และมีจิตสาธารณะ – ได้ช่วยเหลือคน สัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยาก ไม่ทำร้ายคน และสัตว์ (4.06)

ส่วนที่ 2 ความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย
รายละเอียดปรากฏผลดังตารางที่ 4.29 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 4.29 ผลการประเมินความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ
ประชาธิปไตย

n = 38

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. ยอมรับความแตกต่างของเพื่อน ๆ	4.42	.81	มาก
2. มีความรับผิดชอบตัวเองในการเรียน	4.39	.55	มาก
3. เป็นคนตรงต่อเวลา – มีวินัยในตัวเอง	4.53	.65	มากที่สุด
4. ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน- เคารพสิทธิผู้อื่น	4.31	.71	มาก
5. มีวินัยความรับผิดชอบในครอบครัว – ได้ช่วยเหลือพ่อแม่ ทำงานบ้าน	4.36	.68	มาก
6. มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ – ได้ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน	4.56	.56	มากที่สุด
7. มีความกตัญญูต่อครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ	4.50	.56	มาก
8. มีความซื่อสัตย์ – ไม่โกหก	4.42	.69	มาก
9. มีความขยันอดทนต่อความลำบาก	4.56	.56	มากที่สุด
10. มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อน	4.36	.64	มาก
11. ได้ออมเงินไว้ในกระปุกออมสิน	4.36	.59	มาก
12. ได้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี -เชื่อฟังคำสั่งสอนของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์และผู้ใหญ่	4.44	.56	มาก
13. ได้เข้าแถว ไม่แฉงคิว-มีวินัยรับผิดชอบ ตนเองในโรงเรียน	4.39	.65	มาก
14. มีความสามัคคี – ร่วมมือร่วมใจกันทำงานกับเพื่อน ๆ	4.58	.55	มาก
15. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	4.47	.61	มาก
16. ช่วยเก็บขยะในชุมชน ไม่ทิ้งสิ่งของ ลงในที่สาธารณะ เช่น ถนน ตลาด	4.56	.65	มากที่สุด

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

n = 38

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
17. ได้ทิ้งขยะลงถังขยะ และได้แยกขยะ	4.47	.61	มาก
18. ได้ทำบุญตักบาตรตามประเพณีไทย	4.50	.56	มาก
19. มีจิตสาธารณะ – ได้ช่วยเหลือคนและสัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยาก และไม่ทำร้ายคน และสัตว์	4.19	.67	มาก
รวม	4.44	.62	มาก

จากตารางที่ 4.29 ผลการประเมินความตระหนักและจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมี บุคลิกภาพประชาธิปไตย พบว่า ผู้เรียนมีความตระหนักและจิตสำนึกที่ทำให้ผู้เรียนมี บุคลิกภาพประชาธิปไตยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.44) เมื่อพิจารณารายด้านความตระหนัก และจิตสำนึกของผู้เรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากที่สุดสามลำดับแรกคือ มีความสามัคคี – ร่วมมือร่วมใจกันทำงานกับเพื่อน ๆ (4.58) รองลงมาคือ มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ได้ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน (4.56) มีความกตัญญูต่อครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ ได้ช่วยเหลือครูอาจารย์ทำงานที่โรงเรียน (4.56) มีความขยันอดทนต่อความลำบาก (4.56) ช่วยเก็บขยะในชุมชน ไม่ทิ้งสิ่งของลงในที่สาธารณะเช่น ถนน ลำคลอง (4.56) และเป็นคนตรงต่อเวลา – มีวินัยในตัวเอง (4.53) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีความตระหนัก/จิตสำนึกในระดับมากสองลำดับแรกคือ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น (4.47) ได้ทิ้งขยะลงถังขยะ และได้แยกขยะ (4.47) ได้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี และเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์และผู้ใหญ่ (4.44) ส่วนผู้เรียนมีความตระหนัก/จิตสำนึกในระดับมากสองลำดับสุดท้ายคือ ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน- เคารพสิทธิผู้อื่น (4.31) และมีจิตสาธารณะ – ได้ช่วยเหลือคนและสัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยาก และไม่ทำร้ายคน และสัตว์ (4.19)

ส่วนที่ 3 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนทั้งก่อน ระหว่างและหลังการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย นำเสนอผลการประเมินออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนก่อนและหลังการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยโดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้พบเห็น ตอนที่ 2 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้จนเสร็จสิ้นโครงการ วิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกบุคลิกภาพประชาธิปไตย (บันทึกความดี) ของครูประจำชั้นและผู้เรียน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เรียนก่อนและหลังการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เรียนก่อนและหลังการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังตารางที่ 4.30 ข้างล่างต่อไปนี้

ตารางที่ 4.30 เปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เรียนก่อนและหลังการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย

n = 41

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ พฤติกรรม ก่อนเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ พฤติกรรม หลังเรียนรู้
1. มีความซื่อสัตย์ (ไม่โกหก)	2.93	.41	ปานกลาง	4.20	.56	มาก
2. มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น	3.07	.52	ปานกลาง	4.59	.59	มากที่สุด
3. มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น	3.15	.36	ปานกลาง	4.44	.67	มาก
4. มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณ	3.54	.51	ปานกลาง	4.59	.50	มากที่สุด
5. มีความสามัคคีในหมู่คณะ/เพื่อนฝูง	3.02	.47	ปานกลาง	4.39	.67	มาก
6. มีความเคารพต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้อาวุโส	3.42	.55	ปานกลาง	4.66	.48	มากที่สุด
7. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปัน สิ่งของให้ผู้อื่น	3.07	.52	ปานกลาง	4.46	.50	มาก
8. มีจิตสาธารณะ เห็นประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว	2.81	.64	ปานกลาง	4.15	.57	มาก
9. มีความอดทนต่อการรอคอย อดกลั้นในความขัดแย้ง	2.61	.59	ปานกลาง	4.17	.59	มาก
10. มีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง	2.56	.47	ปานกลาง	4.29	.56	มาก
11. มีวินัยรับผิดชอบต่อครอบครัว	2.98	.45	ปานกลาง	4.07	.61	มาก
12. มีวินัยรับผิดชอบต่อโรงเรียน	2.73	.45	ปานกลาง	4.37	.49	มาก
13. มีวินัยรับผิดชอบต่อชุมชน/สังคม	2.68	.47	ปานกลาง	3.95	.67	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.97	.51	ปานกลาง	4.33	.57	มาก

จากตารางที่ 4.30 ผลการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนหลังการเรียนรู้ทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้ พบว่า ก่อนการเรียนรู้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง (2.97) ซึ่งหลังการเรียนรู้ได้เรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพแล้ว พบว่า ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยในภาพรวมหลังการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยในระดับมาก (4.33) เมื่อพิจารณารายด้านของบุคลิกภาพประชาธิปไตยผู้เรียนมีพฤติกรรมหรือมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยในระดับดีมากหลังเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยสามลำดับแรกคือ มีความเคารพต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้อาวุโส (4.59) มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น (4.59) และมีความอดทนต่อการรอคอยอดกลั้นในความขัดแย้ง (4.59) รองลงมาผู้เรียนมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากสามลำดับแรกคือ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น (4.46) มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น (4.44) และมีวินัยรับผิดชอบต่อโรงเรียน (4.37) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีพฤติกรรมในระดับมากลำดับสุดท้ายคือ มีวินัยรับผิดชอบต่อชุมชน/สังคม (3.95)

ตารางที่ 4.31 ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนก่อนและหลังการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย

	ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย			t	df	Sig. (2-tailed)
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	ค่าความคลาด			
	ของค่า	มาตรฐาน	เคลื่อนมาตรฐาน			
	แตกต่าง	ของค่าเฉลี่ย	ของค่าเฉลี่ยความ			
	(d)	(SD)	แตกต่าง (SE)			
ความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยทดสอบ ก่อนและหลังการ เรียนรู้กิจกรรม พัฒนาบุคลิกภาพ ประชาธิปไตย	-1.3662	.20	.05583	-24.468	12	.000**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.31 ผลการทดสอบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติ t-test จะเห็นว่า ค่า t ที่ได้จากการคำนวณ ($t = -24.468$) มากกว่า ค่าที่ $t_{.95,12}$ ที่เปิดได้จากตาราง หรือค่า Sig. (2-

tailed) น้อยกว่า .05 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยทดสอบก่อนการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตย แตกต่างจากค่าเฉลี่ยทดสอบหลังการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตย โดยที่ค่าเฉลี่ยหลังการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการเรียนรู้ (จากตารางที่ 4.31) ซึ่งให้เห็นว่า การเรียนรู้กิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยทำให้นักเรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้จนเสร็จสิ้นโครงการ

ผลการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้จนเสร็จสิ้นโครงการในด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อครอบครัว โรงเรียน และชุมชน โดยนักเรียนเป็นผู้บันทึกในแบบบันทึกบุคลิกภาพประชาธิปไตย (แบบบันทึกความดี) ในด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อครอบครัว และชุมชน ส่วนด้านการมีวินัยรับผิดชอบต่อโรงเรียนครูประจำชั้นเป็นผู้บันทึกในแบบบันทึกบุคลิกภาพประชาธิปไตย การนำเสนอผลการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนในด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อครอบครัว โรงเรียนและชุมชนระหว่างการเรียนรู้จนเสร็จสิ้นโครงการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนในภาพรวมระหว่างการเรียนรู้จนเสร็จสิ้นโครงการในด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ผลการประเมินปรากฏตามตารางที่ 4.32 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 4.32 ค่าความถี่และค่าร้อยละพฤติกรรมของผู้เรียนในภาพรวมระหว่างการเรียนรู้จนเสร็จสิ้นโครงการในด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

n = 38

รายการ	จำนวนครั้ง (2,280 ครั้ง)	ร้อยละ	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการมีวินัยรับผิดชอบต่อตนเอง	2,049	89.87	ดี
2. ด้านการมีวินัยรับผิดชอบต่อครอบครัว	1,851	81.17	ดี
3. ด้านการมีวินัยรับผิดชอบต่อโรงเรียน	1,961	86.62	ดี
4. ด้านการมีวินัยรับผิดชอบต่อชุมชน/สังคม	1,754	76.94	ดี
รวมเฉลี่ย	1,904	83.65	ดี

จากตารางที่ 4.32 ผลการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ในภาพรวมของ ด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

ระหว่างการเรียนรู้อัจฉริยะ พบว่า ผู้เรียนร้อยละ 83.65 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้านบุคลิกภาพประชาธิปไตย พบว่า ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในระดับดีลำดับแรกคือ ผู้เรียนร้อยละ 89.87 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านการมีวินัยรับผิดชอบต่อตนเอง รองลงมาคือ ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านการมีวินัยรับผิดชอบต่อตน โรงเรียน ครอบครัว และชุมชนอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 86.62, 81.17 และ 76.94 ตามลำดับ ส่วนผลการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนรายด้าน ได้แก่ ด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อครอบครัว โรงเรียนและชุมชนระหว่างการเรียนรู้อัจฉริยะโครงการ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.33 ข้างล่างต่อไปนี้

ตารางที่ 4.33 ค่าความถี่และค่าร้อยละพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้
ด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง

n = 38

รายการ	จำนวนครั้ง (2,280 ครั้ง)	ร้อยละ	ระดับการปฏิบัติ
1. ตื่นนอนเอง	2,270	99.56	ดีมาก
2. เก็บที่นอน	1,895	83.11	ดี
3. แปรงฟัน	2,275	99.78	ดีมาก
4. อาบน้ำ	2,275	99.78	ดีมาก
5. แต่งตัว	2,275	99.78	ดีมาก
6. รับประทานอาหาร	2,275	99.78	ดีมาก
7. ทำความสะอาดห้องนอน	1,887	82.76	ดี
8. ทำการบ้านเอง	1,965	86.18	ดี
9. อ่านหนังสือก่อนนอน	1,696	74.39	ดี
10. จัดตารางสอนไปโรงเรียนวันรุ่งขึ้น	1,625	71.27	ดี
11. ไหว้บิดามารดาก่อนไปโรงเรียน	2,086	91.49	ดีมาก
12. ไหว้บิดามารดาหลังกลับจากโรงเรียน	2,085	91.45	ดีมาก
13. ไหว้ครูอาจารย์เมื่อพบเห็น	2,050	89.91	ดี
14. ไหว้ครูอาจารย์ก่อนกลับบ้าน	2,030	89.04	ดี
รวมเฉลี่ย	2,049	89.87	ดี

จากตารางที่ 4.33 ผลการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อตนเอง พบว่า ผู้เรียนร้อยละ 89.87 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายบุคลิกภาพประชาธิปไตย พบว่า ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในระดับดีมากคือ แปร่งฟัน อาบน้ำ แต่งตัว รับประทานอาหาร ตื่นนอน ไหว้บิดามารดาก่อนไปโรงเรียน และไหว้บิดามารดาหลังกลับจากโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 99.78, 99.78, 99.78, 99.78, 99.56, 91.49 และ 91.45 ตามลำดับ รองลงมาผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในระดับดีสามลำดับแรกคือ ไหว้ครูอาจารย์เมื่อพบเห็น ไหว้ครูอาจารย์ก่อนกลับบ้าน และทำการบ้านเอง คิดเป็นร้อยละ 89.91, 89.04 และ 86.18 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.34 ค่าความถี่และค่าร้อยละพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อครอบครัว

n = 38

รายการ	จำนวน (2,280 ครั้ง)	ร้อยละ	ระดับการปฏิบัติ
1. กวาดบ้าน	2,039	89.43	ดี
2. ถูบ้าน	1,920	84.21	ดี
3. ช่วยทำอาหาร	2,014	88.33	ดี
4. ล้างถ้วยชาม	2,012	88.25	ดี
5. เช็ดโต๊ะอาหาร	1,896	83.16	ดี
6. ตักข้าวให้พ่อแม่	1,687	73.60	ดี
7. รินน้ำให้พ่อแม่	1,923	84.34	ดี
8. รดน้ำต้นไม้	1,685	73.90	ดี
9. กวาดบริเวณบ้าน	1,745	76.54	ดี
10. เก็บกวาดขยะ ในบ้าน/บริเวณบ้าน	1,768	77.54	ดี
11. ช่วยซักผ้า	1,811	79.43	ดี
12. ช่วยตากผ้า	1,826	80.09	ดี
13. ให้อาหารสัตว์เลี้ยง	1,673	73.38	ดี
14. เล่น/สอนหนังสือให้กับน้อง	1,920	84.21	ดี
รวมเฉลี่ย	1,851	81.17	ดี

จากตารางที่ 4.34 ผลการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อครอบครัว พบว่า ผู้เรียนร้อยละ 81.17 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายบุคลิกภาพประชาธิปไตย พบว่า ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในระดับดีสามลำดับแรกคือ กวาดบ้าน ช่วยทำอาหาร และล้างถ้วย ล้างจาน คิดเป็นร้อยละ 89.43, 88.33 และ 88.25 ตามลำดับ ส่วนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวลำดับสุดท้ายคือให้อาหารสัตว์เลี้ยง คิดเป็นร้อยละ 73.38

ตารางที่ 4.35 ค่าความถี่และค่าร้อยละพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อโรงเรียน

รายการ	จำนวน (2,280 ครั้ง)	ร้อยละ	ระดับการปฏิบัติ
1. มาทันโรงเรียนเช้า	1,998	87.63	ดี
2. เข้าห้องทันเวลาเรียน	1,981	86.89	ดี
3. ไหว้ครูเมื่อพบเจอ	1,875	82.24	ดี
4. เข้าแถว/คิวซื้อของ	1,976	86.67	ดี
5. เข้าแถว/คิวรับของ	1,965	86.18	ดี
6. เข้าแถว/คิวส่งงานครูอาจารย์	1,966	86.23	ดี
7. ปิดน้ำที่เปิดไว้ทุกครั้ง	1,978	86.75	ดี
8. ปิดไฟที่เปิดไว้ทุกครั้ง	1,985	87.06	ดี
9. เปิดน้ำในห้องน้ำให้เต็มถึงทุกครั้งที่ใช้	1,928	84.56	ดี
10. เก็บขยะ/ทิ้งขยะลงในถังขยะ	1,982	86.93	ดี
11. ทำเวร/ทำความสะอาดห้องเรียน	1,998	87.63	ดี
12. ไม่ตะโกน ส่งเสียงดังในห้องเรียน	1,984	87.02	ดี
13. ตั้งใจเรียน และทำแบบฝึกหัดที่ครูให้	1,966	86.23	ดี
14. ยกมือก่อนพูดในขณะที่เรียน	1,923	84.34	ดี
15. ให้เกียรติเพื่อนร่วมห้องและผู้อื่นในโรงเรียน -ไม่ด่าว่าเพื่อนและคนอื่น ๆ	1,965	86.18	ดี
16. เอาของมาจากที่ใด ก็เอาไปเก็บของไว้ที่เดิม	1,956	85.79	ดี
17. ทำความสะอาด/จัดโต๊ะครูอาจารย์	1,862	81.67	ดี

ตารางที่ 4.35 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (2,280 ครั้ง)	ร้อยละ	ระดับการปฏิบัติ
18. ไม่เล่นในห้องเรียน	1,940	85.09	ดี
19. ไม่เล่นกระดานดำ	1,998	97.28	ดีมาก
20. ไม่ฉีกสมุด/หนังสือ	1,995	92.33	ดีมาก
21. ไม่ถ่มน้ำลายลงบนพื้นห้อง	1,920	84.21	ดี
22. ขออนุญาตก่อนออกห้องเรียนทุกครั้ง	1,986	87.11	ดี
23. ช่วยครูหัวของ	1,968	86.32	ดี
รวม	1,961	86.62	ดี

จากตารางที่ 4.35 ผลการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อโรงเรียน พบว่า ผู้เรียนร้อยละ 86.62 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายบุคลิกภาพประชาธิปไตย พบว่า ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในระดับดีมากคือ ไม่เล่นกระดานดำและไม่ฉีกสมุด/หนังสือ คิดเป็นร้อยละ 97.28 และ 92.33 ตามลำดับ รองลงมาผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในระดับดีสามลำดับแรกคือ มาทันโรงเรียนเช้า ทำเวร/ทำความสะอาดห้องเรียน และขออนุญาตก่อนออกห้องเรียนทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 87.63, 87.63 และ 87.11 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.36 ค่าความถี่และค่าร้อยละพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้
ด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อชุมชน

รายการ	จำนวน (2,280 ครั้ง)	ร้อยละ	ระดับการปฏิบัติ
1. ทิ้งขยะลงถัง ในที่สาธารณะ/ชุมชน	1,995	87.50	ดี
2. ทำความสะอาดบริเวณหน้าบ้านของตนเอง	1,675	73.46	ดี
3. ไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง ถนน เป็นต้น	1,986	87.11	ดี

ตารางที่ 4.36 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (2,280 ครั้ง)	ร้อยละ	ระดับการปฏิบัติ
4. ช่วยเก็บขยะในชุมชน เช่น วัด ศาลาหมู่บ้าน สนามเด็กเล่น โรงพยาบาล ตลาด ข้างถนน สถานีรถขนส่ง สวนสาธารณะ เป็นต้น	1,889	82.85	ดี
5. ช่วยทำความสะอาด/ปัดกวาด เช็ดถูในที่ชุมชน เช่น วัด ศาลาหมู่บ้าน สวนสาธารณะ เป็นต้น	1,495	65.57	ปานกลาง
6. ช่วยเสิร์ฟน้ำ/อาหารในงานต่าง ๆ เช่น วัด บ้านเพื่อน ฯลฯ	1,546	67.81	ปานกลาง
7. ทำบุญ/ตักบาตรกับบิดามารดา	1,905	83.55	ดี
8. ช่วยรณรงค์ให้ชาวบ้านแยกขยะ	1,543	67.68	ปานกลาง
รวม	1,754	76.94	ดี

จากตารางที่ 4.36 ผลการประเมินบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ด้านการมีวินัยความรับผิดชอบต่อชุมชน พบว่า ผู้เรียนร้อยละ 76.94 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายบุคลิกภาพประชาธิปไตย ผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในระดับดีคือ ทั้งขยะลงถัง ในที่สาธารณะ/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง ถนน เป็นต้น และทำบุญ/ตักบาตรกับบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 87.50, 87.11 และ 83.55 รองลงมาผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในระดับดีคือ ช่วยเก็บขยะในชุมชน เช่น วัด ศาลาหมู่บ้าน สนามเด็กเล่น โรงพยาบาล ตลาด ข้างถนน สถานีรถขนส่ง สวนสาธารณะ เป็นต้น และทำความสะอาดบริเวณหน้าบ้านของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 82.85 และ 73.46 ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลางลำดับสุดท้ายคือ ช่วยทำความสะอาด/ปัดกวาด เช็ดถูในที่ชุมชน เช่น วัด ศาลาหมู่บ้าน สวนสาธารณะ เป็นต้น

ส่วนที่ 4 นำเสนอผลปฏิบัติการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 นำเสนอผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน ตอนที่ 2 นำเสนอผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนที่แสดงออกให้เห็นในปัจจุบัน ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการจัดโครงการพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 นำเสนอผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดข้างล่างต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการพัฒนานุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน ซึ่งสรุปดังนี้

1. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ 86.40 ทราบวัตถุประสงค์ของโครงการจากโรงเรียน
2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ 95.10 เห็นด้วยกับการจัดโครงการนี้ เนื่องจากโครงการนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีจิตสำนึกที่ดีเรื่องบุคลิกภาพประชาธิปไตยมากขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดี มีความซื่อสัตย์ มีวินัย และรู้จักเสียสละมากขึ้น
3. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ 92.70 เห็นว่า โครงการมีประโยชน์ต่อผู้เรียน และโรงเรียน เนื่องจากผู้เรียนจะมีความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนักที่ดี มีความมั่นใจ มีวินัย สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ 92.70 เห็นว่า โครงการมีประโยชน์ต่อครอบครัวของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนักถึงบุญคุณพ่อแม่ จะทำให้ผู้เรียนมีวินัยมีความรับผิดชอบช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้านมากขึ้น รวมทั้งนักเรียนจะมีความกล้าตัดสินใจในการทำงานมากขึ้น
5. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ 97.60 เห็นว่า โครงการมีประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชนของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนักถึงบุญคุณของครูอาจารย์ ที่อบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี ทำให้ผู้เรียนมีวินัยมีความรับผิดชอบช่วยเหลือครูอาจารย์มากขึ้น ส่วนชุมชนนักเรียนจะเป็นคนดีมีความรับผิดชอบ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนมากขึ้น
6. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ 80.50 ให้การสนับสนุนนักเรียนในการเข้าร่วมโครงการ เพราะเห็นว่าโครงการนี้มีประโยชน์ต่อนักเรียน โดยการช่วยเหลือแนะนำ คำปรึกษา และสร้างความตระหนักในปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรมให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้น
7. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ 58.50 มีส่วนร่วมช่วยเหลือในการอบรมสั่งสอนให้คำปรึกษาที่บ้าน รวมทั้งติดตามพฤติกรรมของบุตรหลานอีกด้วย

8. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ 75.60 พอใจมากในการจัดโครงการนี้ เนื่องจากทำให้บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพวิชาชีพไปโดยมากขึ้น เพราะกิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่สร้างจิตสำนึกที่ดี และเป็นการสร้างนิสัยให้นักเรียนมีวินัยรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น

9. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ 80.50 พอใจมากกับการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพวิชาชีพไปโดย เนื่องจากทำให้นักเรียนมีวินัยรับผิดชอบ รวมทั้งทำให้นักเรียนพฤติกรรมดีขึ้น

10. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ 87.80 พอใจมากกับนักเรียนมีความรับผิดชอบ มีเหตุผล มีจิตสำนึกที่ดีมีความเมตตากรุณาช่วยเหลือผู้อื่น รวมทั้งมีความสามัคคีในหมู่คณะ และให้ความร่วมมือดีขึ้น ตลอดจนมีสัมมาคารวะต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์และผู้อาวุโส และเคารพกฎระเบียบของโรงเรียนมากขึ้นอีกด้วย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกให้เห็นในปัจจุบัน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.37 ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกให้เห็นในปัจจุบัน

n = 41

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น
1. มีความซื่อสัตย์ (ไม่โกหก)	4.20	.56	มาก
2. มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น	4.59	.59	มากที่สุด
3. ความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น	4.44	.67	มาก
4. มีความกตัญญู ตอบแทนบุญคุณช่วยเหลือบิดามารดาครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ	4.59	.50	มากที่สุด
5. มีความสามัคคีในหมู่คณะ/เพื่อนฝูง	4.39	.67	มาก
6. มีความเคารพต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้อาวุโส	4.66	.48	มากที่สุด
7. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	4.46	.50	มาก
8. มีจิตสาธารณะ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว	4.15	.57	มาก
9. มีความอดทนต่อการรอคอย อดกลั้นในความขัดแย้ง	4.17	.59	มาก
10. มีวินัยรับผิดชอบตนเอง	4.29	.56	มาก
11. มีวินัยรับผิดชอบต่อครอบครัว	4.07	.61	มาก
12. มีวินัยรับผิดชอบต่อโรงเรียน	4.37	.49	มาก
13. มีวินัยรับผิดชอบต่อชุมชน/สังคม	3.95	.67	มาก
รวม	4.33	.57	มาก

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่เห็นว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.33) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยมากที่สุดคือ มีความเคารพต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้อาวุโส (4.66) รองลงมาคือ มีความกตัญญู ตอบแทนบุญคุณ ช่วยเหลือต่อบิดามารดาครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ (4.59) และมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น (4.59) ตามลำดับ ส่วนนักเรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยในระดับมากสองลำดับแรกคือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น (4.46) รองลงมาคือ ความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น (4.44) และนักเรียนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยในระดับมากเป็นลำดับสุดท้ายคือ มีวินัยรับผิดชอบ ต่อชุมชน/สังคม (3.95)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

1. พ่อแม่ ครูอาจารย์ควรร่วมมือกันอบรมสั่งสอนให้เด็กมีจิตสำนึกมากกว่านี้ และควบคุมดูแลความประพฤติของเด็กให้มากขึ้น
2. ควรให้นักเรียนมีการฝึกปฏิบัติ และมีการติดตามผลมากกว่านี้
3. ควรใช้สื่อการสอนอย่างหลากหลาย เช่น Smart Phone, วิดีโอ การ์ตูนแอนิเมชัน เป็นต้น
4. ควรขยายโครงการนี้ให้กับโรงเรียนอื่นๆ ให้ทั่วถึง เพราะเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน ครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ทั้งเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นเด็กดีของสังคมอย่างทั่วถึง อันจะนำไปสู่การพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทยอย่างยั่งยืน